

Tiêu đề: Chiến lược thành công tại Việt Nam**Tác giả: Đinh Thị Quỳnh Vân - Tổng Giám đốc Công ty PwC Việt Nam****Nguồn: Đặc san của Báo Đầu tư: “APEC Việt Nam 2017: Trách nhiệm, năng động, bền vững, sáng tạo” xuất bản tháng 11/2017**

LIÊN KẾT CƠ HỘI KINH DOANH

Chiến lược thành công tại Việt Nam

Vị thế ngôi sao của Việt Nam sẽ tiếp tục được nâng cao nhờ vào khả năng thu hút đầu tư từ các doanh nghiệp đa quốc gia và các tên tuổi lớn trong khu vực.

ĐINH THỊ QUỲNH VÂN*Tổng giám đốc Công ty PwC Việt Nam**

Những doanh nghiệp này đến Việt Nam bởi triển vọng phát triển mạnh mẽ của nền kinh tế, và thực tế trong năm 2017, vốn đầu tư nước ngoài đang ở mức kỷ lục. Lực lượng lao động trẻ và dồi dào, quy mô dân số lớn với sức mua ngày càng tăng, và các cam kết của Chính phủ đối với tăng trưởng kinh tế là những tiền đề thu hút nhà đầu tư vào Việt Nam. Cũng chính vì vậy mà Việt Nam được dự báo sẽ lọt vào Top 20 nền kinh tế lớn nhất trên thế giới và Top 10 tại châu Á vào năm 2050, theo Báo cáo Thế giới năm 2050 do PwC công bố đầu năm 2017.

Mặc dù Việt Nam đem đến nhiều tiềm năng hấp dẫn cho các doanh nghiệp, nhưng các nhà đầu tư nước ngoài cần nhận thức rằng, không có một chiến lược chung nào có thể áp dụng được cho tất cả mọi trường hợp. Để thành công, mỗi nhà đầu tư cần sẵn sàng xây dựng kế hoạch và năng lực của riêng mình để thích ứng với môi trường kinh doanh liên tục phát triển. Các nhà đầu tư nước ngoài cũng nên xem xét hai yếu tố cốt lõi có thể giúp xây dựng một chiến lược thành công của doanh nghiệp tại Việt Nam, đó là: am hiểu môi trường và văn hóa địa phương và đầu tư vào nguồn nhân lực địa phương.

AM HIỂU MÔI TRƯỜNG ĐỊA PHƯƠNG

Không có quốc gia hay nền kinh tế nào giống hệt nhau, vì vậy, một chiến lược thành công ở thị trường này có thể lại thất bại ở một

thị trường khác. Các doanh nghiệp nước ngoài cần có một tư duy mở và tập trung vào tìm hiểu kỹ về môi trường địa phương - về con người và văn hóa, về thị trường và khách hàng, cũng như về hệ thống pháp luật - để từ đó xây dựng được chiến lược tiếp cận thị trường phù hợp với môi trường kinh doanh của địa phương.

Các nhà đầu tư nên cân nhắc mọi yếu tố tác động đến hoạt động kinh doanh tại Việt Nam, đặc biệt là những yếu tố “mềm” và khó nhận biết hơn như: chất lượng hệ thống luật pháp, hệ thống quản lý hành chính, văn hóa địa phương, mức độ trưởng thành của thị trường lao động... Việc hiểu được các chính sách lớn của Chính phủ như cổ phần hóa doanh nghiệp nhà nước hay tái cơ cấu ngành ngân hàng cũng sẽ giúp nhà đầu tư nước ngoài có được cái nhìn rộng hơn về môi trường đa dạng và phức tạp đang ảnh hưởng tới hoạt động kinh doanh của họ.

Một điều mà các nhà đầu tư cần lưu ý, đó là Việt Nam hiện là một nền kinh tế mới nổi, hệ thống pháp luật chưa phát triển và chuẩn hóa như ở các nền kinh tế thị trường phát triển. Việc không nhất quán về cách giải thích và áp dụng pháp luật là những thách thức lớn đối với các nhà đầu tư nước ngoài, nhưng đây không phải là vấn đề không giải quyết được. Quy trình giải quyết khiếu kiện, khiếu nại lên các cấp cao hơn giúp doanh nghiệp phần nào giải quyết được những vấn đề này.

Mặc dù hệ thống pháp lý đang liên tục được cải tiến một cách tích cực, nhưng bản thân tốc độ thay đổi này có thể dẫn tới thách thức khác cho cả doanh nghiệp và các cơ quan chính quyền, đó là việc cập nhật thông tin và áp dụng hiệu quả các quy định mới.

Cùng với việc gia nhập Tổ chức Thương mại thế giới (WTO) và gần đây hơn là việc ban hành Luật Đầu tư và Luật Doanh nghiệp sửa đổi, nhiều khu vực mới cho đầu tư nước ngoài đã thông thoáng hơn, các quy trình đăng ký kinh doanh cũng được đơn giản hóa. Tuy nhiên, dù các thay đổi ở tầm cao đều tích cực, vương mắc thực sự nằm ở những rào cản và quy trình chi tiết mà hệ thống văn bản dưới luật đưa ra. Các nhà đầu tư cần hiểu và chuẩn bị trước để đối phó với khó khăn này.

Thuế là một lĩnh vực nữa mà các doanh nghiệp cần nghiên cứu và tìm hiểu kỹ lưỡng trước khi đầu tư. Hệ thống thuế của Việt Nam đã được hiện đại hóa một cách căn bản trong khoảng hai thập niên vừa qua, và đến nay đã khá hòa hợp và tương đồng với hệ thống thuế ở nhiều quốc gia trên thế giới. Tuy nhiên, vẫn còn những điểm khác biệt trong cả luật thuế và việc thực thi luật mà nhà đầu tư ít kinh nghiệm cần phải lưu ý tìm hiểu và chuẩn bị kỹ lưỡng. Tương tự, một số quy định về kế toán và chất lượng sổ sách kế toán ở nhiều doanh nghiệp địa phương chưa đạt được tiêu chuẩn mà các nhà đầu tư mong đợi.

Tuy nhiên, nhà đầu tư không chỉ nên chú tâm vào các quy định hiện thời. Họ cần lưu ý đến cả tác động của các diễn biến quốc tế lên hệ thống luật của Việt Nam. Việc triển khai các hiệp định thương mại song phương và đa phương, cũng như việc áp dụng các sáng kiến mới như Chương trình hành động Chống xói mòn cơ sở tính thuế và chuyển lợi nhuận (BEPS) của Tổ chức Hợp tác và Phát triển Kinh tế (OECD) đều có thể ảnh hưởng đến doanh nghiệp trong tương lai. Và đôi khi sẽ có những diễn biến theo chiều hướng không tích cực, ví dụ việc trì hoãn phê chuẩn Hiệp định Đối tác xuyên Thái Bình Dương (TPP) tại các nước thành viên, và khi đó, khả năng thích ứng linh hoạt sẽ càng cần thiết.

ĐẦU TƯ VÀO NGUỒN NHÂN LỰC ĐỊA PHƯƠNG

Bất kỳ doanh nghiệp nào gia nhập một thị trường mới đều cần có một nguồn nhân lực am hiểu văn hóa địa phương và có cam kết dài hạn đối với sự phát triển và thành công của doanh nghiệp. Thường thì chính nhân lực địa phương sẽ có khả năng xác định và nắm bắt được các cơ hội và thách thức của thị trường tốt hơn cả. Thông qua việc đầu tư vào các nhân lực địa phương, doanh nghiệp nước ngoài sẽ có được những đồng minh tích cực để hỗ trợ họ thành công trên thị trường.

Trong những năm vừa qua, thị trường lao động Việt Nam đã phát triển rất nóng, và nhiều doanh nghiệp đang gặp khó khăn trong việc

Tiêu đề: Chiến lược thành công tại Việt Nam

Tác giả: Đinh Thị Quỳnh Vân - Tổng Giám đốc Công ty PwC Việt Nam

Nguồn: Đặc san của Báo Đầu tư: “APEC Việt Nam 2017: Trách nhiệm, năng động, bền vững, sáng tạo” xuất bản tháng 11/2017

LIÊN KẾT CƠ HỘI KINH DOANH

Nỗ lực đầu tư vào nguồn nhân lực sẽ giúp các doanh nghiệp nước ngoài gắn kết hơn với nhân viên địa phương và giữ chân được nhân tài

giữ chân nhân tài. Chính nỗ lực đầu tư vào nhân tài sẽ giúp các doanh nghiệp nước ngoài gắn kết hơn với nhân viên địa phương và giữ chân được nhân tài. Nhân sự địa phương rất quan tâm tới các cơ hội đào tạo và thăng tiến, và nếu doanh nghiệp đưa ra kế hoạch phát triển sự nghiệp bài bản hoặc cho họ cơ hội thử sức ở nhiều vai trò khác nhau thì họ sẽ mong muốn gắn kết với doanh nghiệp một cách lâu dài hơn. Các chương trình bồi dưỡng, nâng cao kỹ năng thể hiện sự quan tâm của doanh nghiệp đối với sự phát triển chuyên môn của nhân viên. Việc vạch ra các định hướng phát triển sự nghiệp sẽ giúp nhân viên hình dung được một tương lai vững chắc trong doanh nghiệp.

Việt Nam được biết đến là một nền kinh tế có chi phí lao động thấp, nhưng đây không phải là một lợi thế cạnh tranh bền vững. Việc chú trọng phát triển chuyên môn sẽ giúp người lao động Việt Nam giữ được sự cạnh tranh trên trường quốc tế, đặc biệt trong các lĩnh vực yêu cầu kỹ năng cao nhưng cung lại đang thấp hơn cầu. Việt Nam đang nỗ lực khai thác các lợi ích đến từ cách mạng công nghiệp 4.0, vì vậy, việc đầu tư vào nhân lực địa phương sẽ cho phép các doanh nghiệp nước ngoài xây dựng những kiến thức và kỹ năng cần thiết để áp dụng công nghệ mới ngay tại nơi doanh nghiệp vận hành, mà không cần phải tốn kém nguồn lực tài chính để đưa chuyên gia từ nước ngoài về.

Trên thực tế, đã có nhiều doanh nghiệp đa quốc gia tại Việt Nam tự mở các chương

trình đào tạo với mục đích xây dựng lực lượng nhân tài cho riêng mình và góp phần gia tăng số lượng lao động có kỹ năng cho Việt Nam. Điển hình, đã có một số nhà sản xuất nước ngoài trong lĩnh vực công nghệ cao và dịch vụ công nghiệp mở các chương trình đào tạo nghề, chương trình học bổng, khóa học chuyên ngành và luân chuyển nhân sự ra nước ngoài dành cho nhân viên Việt Nam.

Tại PwC, trong hơn 20 năm qua, chúng tôi đã đầu tư mạnh mẽ vào việc phát triển nhân sự người Việt. Bên cạnh hàng loạt khóa đào tạo nội bộ về kỹ năng mềm và kỹ thuật, chúng tôi còn hỗ trợ nhân viên học và thi lấy bằng kế toán chuyên nghiệp của Việt Nam và quốc tế. Với sự hỗ trợ của Công ty, nhiều nhân viên PwC đã có các chứng chỉ của Hiệp hội Kế toán Công chứng Anh quốc (ACCA) và Hiệp hội Kế toán Công chứng Australia (CPA Australia).

Bên cạnh đó, chúng tôi còn đầu tư mạnh mẽ vào đội ngũ lãnh đạo địa phương. Vị trí lãnh đạo cao nhất trong doanh nghiệp và phần lớn các phó tổng giám đốc hiện nay là người Việt. Cùng với các chuyên gia nước ngoài với bề dày kinh nghiệm từ 10 đến 20 năm tại Việt Nam, chúng tôi có cơ sở chuyên môn và kinh nghiệm tốt nhất để hỗ trợ các nhà đầu tư đến Việt Nam.

TRIỂN VỌNG TƯƠNG LAI

Việt Nam đang ở trong giai đoạn phát triển mạnh mẽ, với tư cách là một trong những

thị trường mới nổi hàng đầu tại châu Á. Với những dự báo tích cực về triển vọng của nền kinh tế, các doanh nghiệp nước ngoài chắc chắn sẽ tiếp tục coi Việt Nam là một điểm đến đầu tư hấp dẫn. Tuy nhiên, bên cạnh những tiềm năng và cơ hội dồi dào, vẫn còn nhiều thách thức phức tạp trước mắt. Nhà đầu tư sẽ có được sự chuẩn bị tốt hơn nếu họ hiểu được tất cả những thành tố làm nên sự độc đáo của thị trường Việt Nam. Với kế hoạch đầu tư bài bản và thông tin tư vấn đúng đắn, các nhà đầu tư nước ngoài sẽ không chỉ gia nhập thị trường một cách hiệu quả, mà còn gặt hái được thành công bền vững tại cường quốc kinh tế tương lai này.

Để tìm hiểu thêm về các cơ hội đầu tư tại Việt Nam và cách kinh doanh thành công tại ngôi sao mới nổi của châu Á, vui lòng đọc báo cáo chuyên đề của PwC tại pwc.com/vn/spotlight-on-vietnam.

**Bà Đinh Thị Quỳnh Vân là Tổng giám đốc Công ty PwC Việt Nam, một thành viên của mạng lưới tư vấn - kiểm toán toàn cầu PwC. Bà Quỳnh Vân đã hoạt động trong lĩnh vực tư vấn thuế và pháp lý tại PwC từ năm 1995. Bà đã hỗ trợ nhiều nhà đầu tư lớn thành lập và triển khai kinh doanh thành công, cũng như tuân thủ hệ thống thuế và pháp luật tại Việt Nam. Bà cũng đã hỗ trợ một số dự án BOT trong quá trình đàm phán với các cơ quan chính phủ, và dẫn dắt nhiều cuộc thẩm định về thuế và pháp lý cho các doanh nghiệp.*